

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred. v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld 60 kr., za četrta leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabilo k naročbi.

Z novim letom prične „Slov. Gospodar“ svoj XXI. tečaj; prosimo torej dosedanje p. n. prijatelje in naročnike „Slov. Gospodarja“, naj nam ostanejo še za naprej zvesti ter obnovijo svojo naročbo o pravem času.

List stane za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrta leta pa 80 kr. Naročnina pošlje se najlezje po poštnih nakaznicah in vzprejema jo „upravištvo Slov. Gospodarja“ v tiskarni sv. Cirila koroške ulice št. 5.

Kdor je bil že dosehal naročnik „Slov. Gosp.“, olajša močno upravništvu delo, če prilepi staro adresu ali vsaj številko, ki stoji na desni strani njegove adrese, pripiše svojemu imenu, kedar obnavlja naročbo.

Upravištvo „Slov. Gospodarja.“

„Na poti do Adrije.“

Trezen človek ne more in ne drži veliko do ljudi, ki se mu radi mudé po oštarijah. Še manj pa da na besedovanje, kakor se sliši po njih. Kaj prida pa tudi ni po navadi rado tako besedovanje.

Prav tako pa zato ne pride človeku na misel, da si izbere oštarije ter razglaša po njih svoje misli ali prepričanje, če so le količkaj važne. Ne, vsako tako govorjenje velja, kakor ljudstvu, tudi njemu za „olovo politiko“, t. j. tako, ki velja in trpi le dotlej, dokler se ljudem ne razkadi navdušenje, ki jim ga dela ol ali pivo v glavi.

Škoda, da se ravna v naših dneh rado zoper to ravnilo življenja ter se ravno v oštarijah spočno misli ali storé celo sklepi, ki segajo v življenje ne samo poedinih ljudi ali družin, ampak tudi v srečo ali nesrečo ljudstev in s tem več ali manj tudi v obstanek držav. Kar se tiče naših krajev, postaja ta razvada čedalje bolj splošnja pri naših nasprotnikih in v prvi vrsti pri Nemcih, naj se držé že potlej avstrij-

sko-nemškega ali samonemškega kluba. Pri obojih se prikazuje ista razvada. Tam „rojen“ finančni minister, dr. pl. Plener in drugi, tu, v naših krajih pa prej profesor, sedaj graščak dr. Ausserer — oba delata za svojo stranko in zoper sedanjo vlado in to najraji v oštariji.

Samo na sebi je to za njiju in torej tudi za stranki, kateriua služita, slabo priporočilo. Sodba čez njiju ni težka ljudem, čijih pamet še je zdrava, ali tu in tam pa vendar-le utegne nastati tudi pri tacih zmešnjava. Ona govori sicer le po oštarijah, toda njuna glasila, novine, ki so jima v službi, prinašajo jih potlej v svojih predalih in kdo še vpraša potlej, kje da sta kaj izgovorila?

Nas zanima le bolj nemški klub, kolikor dela pri nas zoper slov. ljudstvo in za nemštvo. Tedaj pa omenimo le to, kar počenja sedaj dr. Ausserer. Tovnej je bil v Mariboru in je govoril v — oštariji. Poslušalcev bi ne bil 30 naštel in ti so mu se vé, da vsi pritrjevali. To ni čudo, saj je vsak držal za pivo. Mi se zato tudi nismo skrbeli za nj, tej peščici poslušalcev naj je govoril, kar mu drago. Njih bi ne bil poboljšal pa jih tudi ni spridil. Kakoršnji so bili; takošnji so ostali, brž ko se jim je pivo izkadilo.

Ali drugo je. Ta mož ima vedno seboj peresnega hlapca. Tega delo pa je, da zbere doktorjeve otrobe ter jih razpošlje potlej po novinah v svet, češ, da je bilo to vse zlato, čisto zlato, dokaz temu pa je neki to, ker so možu vsi poslušalci burno pritrjevali. V tem leži vsa nevarnost. Ljudje, ki te reči beró, menijo, da je vse resnica in še vse bolj, kakor stoji v novinah in tako se marsikateri, ki misli sicer trezno, zbega ter s kraja ne vé, pri čem da je, nazadnje pa si vtepe v glavo, da je že vse gola resnica ter da je dolžen, naj stori tudi on kaj za stvari, katere učeni doktor razglaša.

In kaj je ta „obče spoštovani poslanec“ v uni oštariji govoril? Mi ne vemo, toda še celo njegov peresni hlapec ni vedel ali pa se mu je

vendar-le zdelo, da je predebelo. Zato je v svojih poročilih na večih mestih postavil gole pike. Ali že tudi to, kar je stalo iz tega govorá v novinah, nam kaže, da šola, na kateri je bil sedaj „obče spoštovani poslanec“ kedaj učil, ni trpela izgube, ko je vzel ali pa so mu dali slovó z nje. —

Mož je Nemeč in se čuti tudi med nami — doma je sedaj doli v Sevnici ob Savi — za Nemca. Tega mu ne jemlje nihče za zlo ali da noče nikogar tudi med nami spoznati za človeka, razun Nemca, to je nekaj, česar ne vemo, v kateri predel da naj démo. Navadni človek bi dejal, da se je mož s pametjo skregal. Ta „obče spoštovani poslanec“ uči — v oštariji —, njegov plačani sluga pa poroča vestno, da ni niti česko niti poljsko, kamo-li da je slov. ljudstvo vredno, da še živi. Najbolje, če se vkonča, ali ker mož nima te moči, zato pravi, da je treba nemške naselbe. „Mi, Nemci“, pravi „smo na poti doli do Adrije“. To je huda beseda.

Lepo je adrijansko morje že, dr. Aussererju se menda še zmerom toži po njem, toda mi dvomimo, da bode slov. ljudstvo tako prijazno ter da mu z istim veseljem kedaj pritrđi, kakor tokrat njegovi pristaši — v oštariji. Nikoli, slov. ljudstvo ima pravico, staro pravico do zemlje, na kateri prebiva, naselb, nemških naselb, kakor jih ima g. „obče spoštovani poslanec“ v mislih, ne mara med-se in ako se poskuša z njimi kedaj, slov. ljudstvo izvé gotovo poti, po katerih se jih ubrani.

Časi, ki jih gleda „obče spoštovani poslanec“ že blizu, časi, v katerih obvelja beseda mož, ki vleko z njim, ne več samo pri pivu, ampak tudi v življenju, ne, taki časi ne stojé v — večnem koledarju.

Viničarski red za Štajarsko vojvodstvo.

(Konec.)

§ 25. Viničar, ki zapusti službo brez postavnega vzroka svojevoljno, mora se naznaniti pristojnemu županstvu in to ga mora prisiliti, ako posestnik vinograda to tirja, tudi siloma, da se v službo povrne.

Tak viničar zapade po § 29 kazni in je vrh tega še dolžen škodo povrniti, ki je nastala iz tega, da je brez dovoljenja službo zapustil.

Posestnik vinograda mu vendar ne more zabraniti, da zopet v službo stopi.

§ 26. Kdor vedoma kakega viničarja, ki je svojevoljno svojo službo zapustil, v svojo službo vzame, se mora kaznjevatí s 5 do 25 gld., in ima povrniti onemu posestniku vinograda škodo, ki je nastala iz tega, da je zapustil viničar službo brez dovoljenja, nerazdelno z viničarjem.

§ 27. Vsi prepíri in vse pritožbe, ki iz-

virajo iz službene razmere med posestnikom vinograda in viničarjem ali njegovim pomagačem, morajo se predložiti, dokler trpi služba, in še 14 dni po tem predstojniku one občine, v kateri leži vinogradsko posestvo.

Ona ima razsojevati pod navedenimi pogoji prepíre in pritožbe, pri katerih gre rabiti določbe viničarskega reda; dalje sodi o tirjavah odškodnine, za katero velja viničarski red, do zneska 10 gld.; če pa presega tirjana odškodnina znesek 10 gld., mora poskusiti občinski predstojnik, da se pogodite stranki. Če se pogodba ne doseže, naj ju napoti na pravno pot, po kateri se sodijo tudi vsi prepíri, ki se predložé 14 dni po tem, ko se je razdrla služba.

Isti ima tudi pravico kaznjevatí v slučajih, navedenih v ti postavi, po določilu § 54 občinskega reda dne 2. maja 1864. Po mestih s posebnim statutom veljajo določbe dotičnih občinskih redov.

§ 28. Ugovarjati se sme proti odlokom in razsodbam občinskega predstojnika po določilih občinskega reda z dne 2. maja 1864 in deželnega zakona z dne 1. aprila 1875, št. 24, po mestih s posebnim statutom pa po določilih dotičnih občinskih redov.

Ugovora ni proti dvema odlokoma, ki se glasita enako.

§ 29. Vsaka namenjena pregreha ali grdo zanemarjanje v tej postavi navedenih dolžnosti od posestnika vinograda ali od viničarja, za katero tu ni določenih posebnih kazni, kaznuje se, če se tirja to, z globo 2 do 5 gld.

§ 30. Kazni v denarjih, navedene v viničarskem redu morejo se premeniti v primerne kazni zapora do petih dni, če kdo ne more plačati.

Kazni v denarjih se imajo plačati denarnici one občine, v kateri leži vinogradsko posestvo.

§ 31. Zvršitev te postave naročena je Mojemu ministru za notranje stvari.

V Budapešti, dne 2. maja 1886.

Franc Jožef, s. r.

Taaffe s. r. Falkenhayn s. r. Pražak s. r.

Gospodarske stvari.

Kako gre mlade konje dela privajati.

(Konec.)

Ker vsa telesna teža med hojo in tekanjem, tedaj sploh med gibanjem na zadnjih nogah leži — kajti znano je, da konjeva pleča zaradi njihove organizacije ne dajejo nobene podpore težišču, ker z drugim truplom niso koščeno vezana — in ravno tako sprememba težišča raz stojalne noge na gibalno nogo razvijanje moči moti, je prava in kriva razdelitev teže sama že v stanu razne boleznostne raz-

mere v konju zabraniti ali provzročiti. Ako se napor moči premakne od močno organizovanih, pa nedelavno ostalih telesnih delov, je vzrok oslabiljenju organizma, kateremu more se naravi primerno ravnanje od rana začetno nasproti delati, ker je le to jedino sposobno za to in poklicano.

Ni nam treba tukaj omenjati raznih hib in napak konjskih, kakor so: poševno držanje glave, zvijanje vrata, pomanjkljivo razvitje skupnih glavinih, vratovih in plečnih mišic, obtežena, namesto raztežena pleča, širok, namesto priostren viher, naven stoječe, namesto pritegnjene komolce, razpeta, namesto speta rebra, visoke, namesto znižane kvake, odsekano, namesto naraven hrbet, brezlidke, namesto krepkolidkaste zadnje noge, — vse te napake so večjidel nasledki krive vzreje in odgoje, ki potem konja skozi celo njegovo življenje spremljajo in grdijo.

Da se tedaj te škodljive posledice tekanja mladih konjev na vozi zabranijo in da se zlasti kmetška žrebeta k delu vzredijo in se ga privadijo, je tedaj posebno priporočbe vredno, da se žrebe od mlada na konjski pašnik v povodcu ali uzdi z roko pelje in ravno tako tudi iz njega. Pozneje se morajo mlademu konju dati v usta žvali in mora se žrebe za te, če le mogoče, z levo roko, tedaj na njegovi desni strani voditi, ker ima tako vodnik desno roko prosto, da more prevzetnosti in pobeg, ki se vsakokrat od leve na desno stran godi, brzdati.

Če je tedaj tako okoli četrtega leta čas napočil, da se konj svojemu namenu vožnji izroči, se tedaj k ornemu konju rahlo na stran priveže in z njim vred poganja. Kakor stvari in potrebe nanesejo more se tudi v gnojni voz zvonajnemu to je desnemu konju pridružiti. Pozneje se soznani z nalaganjem in nošenjem vožnje oprave in poslednjič z mirnim sedlovim konjem kot zvonajni konj vpreže, da vleče in vozi. Vendar pa je vedno, tudi če vse prav po godu in volji gre, največje previdnosti potreba.

Sejmovi. Dne 4. decembra na Polju. Dne 6. decembra na Dobrni, v Lučanah, v Sevnici in v Vuzenicah. Dne 9. decembra v Šentilju v Slov. gor., v Dobovi, v Bučah, pri sv. Lovrencu v Prežinu in na Brenski gorici.

Dopisi.

Iz Šmartna v Rožni dolini. (Razne novice.) V nedeljo dne 14. novb. obhajali smo god našega farnega priprošnjika, sv. Martina. Če tudi nismo imeli niti godcev niti strela, došlo je vendar prav mnogo romarjev ta den v našo cerkev in toliko veleč. gg. duhovnikov, kolikor jih še nismo nobeno leto na ta praznik tukaj videli. Bog naj jim po pri-

prošnji sv. Martina njih trud stoterno povrne!
— V torek 16. t. m. imeli smo pa volitev občinskega predstojništva. Županom bil je vnovič voljen dosedanji občinski predstojnik: Jan. Podjaveršek, po dom. Gornji Črepinšek. Njegov namestnik postal je Karol Špeglič, p. d. Šip. Drugi odborniki so pa ti-le: Jurij Podgoršek, Janez Trobiš, Maks Torinek, oba Valentina Brežnik oni iz Roženbrg in ta iz Jezerc, Janez Cigelšek, Janez Kranje, Jože Podjaveršek, Jožef Šumej, vsi kmetje, in č. g. župnik Jernej Voh. Nove odbornike čaka trdo delo, saj bode šol. občini šolsko poslopje razširiti, dohodkov pa občina nima drugih, kakor samo priklade na gruntni in hišni davek. Ker vsa občina na leto komaj 27.000 gld. neposrednega davka plačuje, treba je občutljivih „percentov“ nalagati, predno se za šolske potrebe na leto nabere 1000 (reci tisuč) goldinarjev. Toliko bo pa treba par let nalagati na „štiberski goldinar“, da se poravnajo stroški za novo šolo, ki utegnejo 3000 če ne 4000 fl. znašati. Bog nam daj še dobrih letin in velikodušnih dobrotnikov, potem utegnemo še to, kakor je videti, zadnje večje plačilo srečno zmagati. Toliko pa že dnes zamorem reči, da če bomo primorani denarjev na posodo iskati, ne bomo jih nikdar iskali pri nemškem „šulvereinu“, ki ima. kakor smo izvedeli, le za židovske otroke najbolj gorko srce. Hvala Bogu, saj imamo Slovenci že tudi narodnih društev, narodnih mož in domačih denarnih zavodov, ki nam zamorejo v sili pomagati, da nam ne bo treba slovenskih otrok ptujcem prodajati! Kaj tacega niso storili naši vrli sosede, ne v Galiciji, ne v Škofljivesi, če tudi jim je „nemški šulverein“ debele tisučake za narodnost njihovih otrok ponujal. Tudi Šmarčani tega ne bodo storili! Naj bi se kaj tacega na slovenskih tleh nikoli ne slišalo!

Iz Celja. Katoliškemu podpornemu društvu v Celji za vzdrževanje dekliske šole šolskih sester so nadalje darovali, oziroma letnino plačali p. n. gg. udje: Bohine Fil. Jak, dekan v Braslovčah, dr. Krišpin Krispinovič nad Laškim, Modic Jan., žup. na Prihovi, trije neimenovani po 10 gld.; Gajšek Karol, dekan v Doberni 7 gld.; Šuta Ropert, župnik na Zavrču, Kalin Fr., vpok. župnik v Rajhenburgu po 5 fl.; Hribovšek Karol, špiritual, Bratanič Jož., župnik v Vitanji po 4 gld.; Kolar Vinko, kaplan v Leskovcu, Prešern Jan., kaplan v Sevnici, Lipovšek Franc, posestnik v Medlogu po 3 gld.; Veršec Fr. c. kr. bilježnik in župan v Selnici, Vrlič Fr. župnik v Stranicah, Kreft Al., župnik na Kolobji, Glinšek Mat., posestnik v Zg. Hudirji, Tevš Fr., trgovec pri Novi cerkvi, Muha Jože kaplan, v Št. Rupertu, Zorko Jan., župnik v Šmiklavžu. Pospéh Mar. služ. po 2 gld. Več skupaj 3 gld. 16 kr. Slavna Celjska posojil-

nica 100 gld. Spošt. Marija Lipovšek, posestnica na Ložnici 100 gld. Na dalje po 10 gld.: Miha Vošnjak, državni in deželni poslanec. Fr. Ferenčak, župnik v Vojniku; 9 gld.: Kovačeva hiša na zgornji Hudinji; po 5 gld.: Neimenovan v Pišecah, Neimenovan v Gornjem gradu, Jožef Flek, dekan v Jarenini, Dr. Lavoslav Gregorec, kanonik in državni poslanec pri Novi cerkvi, Jakob Krušič, župnik v Št. Andražu, neimenovan v Mariboru, pokojni Miha Vavpotič, izjem. v Klučarovcih (vsled oporoke), Dr. Ljudevit Filipič, odvetnik v Celju 5 gl. 55 kr. France Kmecl, posestnik, Marija Zanier, pos. v Št. Pavlu pri Bolski; po 4 gld.: Jurij Purgaj, kaplan v Cirkovicah; po 3 gld.: Janez Kozinc, kaplan pri sv. Križu poleg Slatine, Iv. Skuhala, župnik v Ljutomeru; Franc Dovnik, duhovnik pri sv. Petru pri Gradcu, Jak. Marzidovšek, c. kr. vojni duhovnik v Zadru, Ant. Hajšek, dekan v Slov. Bistrici, Ivan Gaberšek, tajnik okrajn. zastopa na Vranskem; po 2 gld.: L. Štampe, pos. na Bregu, Simon Zupan, kateket v Škofji Loki, Karol Tribnik, kaplan v Teharjih, Mat. Jeriha, nunski spovednik v Loki, Jernej Voh, župnik v Šmartnu, Jožef Kolarič, župnik v Razborji, Alojzij Kos, župnik v Črešnicah, Fr. Nendl, kaplan v Grižah, Fran Krašovic, pozlatar in hišni pos. v Celji (za 1887), Ivan Murnik, trgovec v Kamniku, Marija Kovačič, posest. na Bregu, Boštjan Kregar, učitelj v Celjski okolici, Janez Zupanc, posestnik v Gaberji, Neža Korošec, posestn. na Babnem (3 gld.) — Za sirotinsko kuhinjo darujejo premilostljivi prevzvišeni gospod knez in škof vsaki mesec po 2 gld. 50 kr.; blagorodni gospod Konrad Vašič, c. kr. ministerijalni svetovalec in grajščak v Celjski okolici je v ta namen letos že daroval 34 gld. Iz pušice pri Zajcu na Bregu 45 kr., iz pušice pri Brencetu na Ložnici 1 gld. 51 kr., iz pušice pri g. Bl. Simonišku v mestu pa 52 kr. — „Kot dar za sv. leto“ je poklonil „katol. podp. društvu“ v Celju vlč. g. Janez Sredenšek, župnik na Ponikvi 10 gld. Na dalje so darovali p. n. čč. gg.: Fr. Ogradi. korar v Mariboru 10 gld., A. Inkret, kaplan na Ponikvi 10 gld. — Za pripravo obleke in obutve ubožnim otrokom za božičnico so darovali: č. g. Ant. Šlander, mestni župnik v Slovenjem Gradcu 5 gld., J. Ž. v Celju 5 gl., znesek tombole 21. nov. 22 gld. 90 kr., gospa Kavčič iz Št. Jurja 2 gld., č. g. Jožef Kralj, župnik v Mariji-puščavi 2 gld. Bog plati vsem! Blage prijatelje prosimo zopet to jesen za podporo, da zamoremo najpotrebnejša otrokom ob Božiču dati tople obleke in obutve.

Iz Bizeljskega. Strašno zločinstvo se je v Drenovcu župnije Bizeljske zadnje dni oktobra t. l. zgodilo. Franc Malus, oženjen s Trezo Peterčak, živel je več let v lepi zastopnosti

s svojo ženo. Pred kakimi 3 leti pa žena ni več hotela poznati zakonske zvestobe, ter se je začela pečati s samskim sosedom Ant. Gršakom. Ko njen mož to izvé, ni več maral za gospodarstvo in se je vdal pijančevanju. Vsled tega sklene njegova nesramna, nečloveška žena umoriti ga na vsak način in omožiti se potem s svojim ljubincem. Kakor se govori, je večkrat že poskusila zavdati mu, toda mož ji je bil previden pri vsaki jedi in pijači. Na večer dne 26. oktobra naroči hudobnica Ant. Gršaku, naj pride po noči in ga ubije. Okoli 11. ure pride nesramni zločin oborožen s sekiro in spečemu možu vrat preseka. Potem ga spravita v velik zaboj in drugi dan pelja žena mrtvega in razmesarjenega moža v Zagreb, rekši, da pelja jabelka — ž njimi je pokrila mrtvo truplo — na trg. Hudodelnik A. G. jo je pa popihal po železnici v Zagreb in tam se snide s svojo nesramnico v Pruknerjevi oštariji, kjer z mrtvim truplom vred prenočita. Drugo noč ga spravita v veliko vrečo ter vržeta v hladni grob — v Savo. Domov prišedša žena toži sosedom, da je mož odšel in da ne vé, kam. Kmalu pa se je obče sumilo o kakem zločinstvu. Vrli žandariski vodja tukajšnje postaje, g. S. Blažič, pošlje hitro bližnje sorodnike umorjenega v Zagreb, naj tam poizvedó, kako in kaj. In v resnici, hudodelstvo je prišlo kmalu na dan. Morileca in njegovo hudobno tovaršico denejo hitro pod zaklep v Brežice, kjer je A. G. svoje zločinstvo že obstal. Čudno je, da nekateri listi donašajo novico, da je Zagrebška policija hudobiji prišla na sled, to pa ni res, temveč Bizeljska žandarmerija in pa žlahta umorjenega. Čudno pa je, da ravno ista policija čisto nič sumlivega ni zapazila, ko sta zgorej imenovana hudodelnika mrtvo truplo okoli 10. ure po noči v velikem zaboju vlačila po ulicah glavnega mesta v Zagrebu.

Od Dravinje. (Ločke spletke.) Pred par leti po volitvi v deželni zbor so v Ločah g. župniku najeli mačkinjo godbo, pa godeci so zbežali in hujskači sami ostali pred hišo občinskega predstojnika. Lani po volitvah v državni zbor so napravili zopet g. župniku tik pod oknom mačkinjo popevko. Letos 6. nov. je bila volitev občinskih odbornikov. Volitev bila je pa taka, da gg. Ločke generale, ako njen večer in vojščake svoje premislijo, menda le same spreletava gomizica — brr! — Zoper veljavo volitve so se okoličani pri slov. c. kr. okr. glavarstvu pritožili. In tudi to so Ločki olikanci po svojem obhajali. V soboto popoldan se je pritožba pošti izročila, v soboto po noči so pa na farovžu okna s kamenjem potrli. Kaj ne, dragi Slovenci, Bog nas varuj take omike! Ne le msg. Greuter, še kdo bodi mora k takemu obnašanju zaklicati: pfuj!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V delegacijah vršé se vse razprave mirno, skorej da premirno, edini grof Andrassy porazsajuje v časih, toda tudi on najde malo uspeha. Zadnjo soboto je bilo 58 delegatov pri svitem cesarju na kosilu in pravi se, da po kosilu njih besede do grofa niso bile posebno prijetne za grofa. Sovraštva do Rusov mož ne more zakriti in to ne ugaja razmeram, v katerih sta si sedaj avstrijsko in rusko cesarstvo. V torek je bil konec delegacij, vse je rešeno ugodno za vlado. Pravda zavoljo velike nezgode, ki se je bila poletila na železnici pri Mödlingu izgodila, je skončana, strojevodja V. Trnka je spoznan nekrivim, uradnik Scherer pa je obsojen na 4 tedne ječe. Ali pa se poslej tudi odpravi lehkomišljeno ravnanje, kakor se vidi večkrat pri železničnih osebah, — to vprašanje še ni dognano. — V Gradcu se dopolnjuje mestni zastop. Kakor pa se kaže, ne dobi z moži, ki jih volilni odbor ponuja volilcem, novega lica. Sedanji zastop je ultranemšk, mestjanom ni po volji ali sedaj, ko bi ga lahko spremenili vsaj nekaj, držé pa le roke križem ter si pusté voliti stare napetnike. — Baron Pino se odpove vendar-le drž. poslanstvu in na mesto njegaj bode kandidat za Velikovski okraj g. Julij pl. Kleinmayer, profesor sedaj v Gorici, prej kedaj pa tudi v Celovcu. Mož je mlad in odločen Slovenec ali pa se odločijo slov. volilci za-nj, ni še gotovo. — Pri volitvi na Notranjskem za dež. zbor je dobil večino (60 glasov) g. H. Kavčič, posestnik na Razdrtem, inženir I. Križaj pa je ostal v manjšini s 34 glasi. Volitev za drž. zbor pa se vrši dne 6. decembra, kandiduje se dr. A. Ferjančič od ene stranke, od druge pa vladni svet. A. Globočnik, oba sta se vé da Slovenca. — Pri Litiji na Kranjskem zida se nova predilnica, že v spomladi začné presti in tkati. — Med vojaki in mestnim ljudstvom v Gorici ni miru, vsak teden se po par kratí stepó. Vidno je, da ščuje nekdo ljudstvo na vojake. Veselica „bralnega društva“ pa se jim je v nedeljo dne 21. novembra lepo obnesla. Ljudi je bilo toliko, da niso našli več prostora. — Pri sv. Luciji v Primorju našli so 24.000 grobov, ki so še sem iz predzgodovinske dobe. V njih se nahaja mnogo starih, dragocenih reči. — V Rovinju v Istri dela se za novo otroško kopališče, kopelji bode za kacih 100 otrok. — V Bosni je uradni jezik nemšk a razprave vršé se hrvaški. Vsi uradniki morajo znati ondi hrvaški ali vsaj kak drug slovanski jezik. Tam se godi tedaj, če je vse to resnica, prebivalcem bolje, kakor pa pri nas. — Po Gališki kronovini se je govorilo, da hoče več tamošnjih grško-katoliških kristjanov prestopiti v rusko cerkev. Kakor pa se sedaj trdi, je bila vsa ta govorica

laž ter ne misli nihče na to, da prestopi. — Na Českem pa ugasuje starokatoliška veša, s katero slepé ultranemški kričači svoje rojake, od dneva do dneva.

Vuuanje države. Bolgari so še zmirom brez kneza. Deputacija nekaterih mož je na potu do velesil, to je, tistih držav, ki so uno leto v Berlinu sklenile, da bodo za red na Balkanu skrbele, ali opravi kaj pri njih, to je težko reči. Misli so si preveč navskriž, toliko pa je gotovo, da ima, vsaj na oči, ruski car pri tem prvo besedo. Bolgarska vlada meni predlagati za kneza ne Nikolaja Mingrelskega, ampak Bogoridesa, brata Aleko-paše. Le-ta je sicer prijazen Rusom, vendar pa bode težko ljub caru za kneza Bolgarov. — General Kaulbars je bil pri sultanu v Carigradu, ta mu je podelil visoki red ter ga sploh prijazno vzprejel. Sedaj je Kaulbars odšel skozi Odeso v Petrograd, da poroča caru, kako in kaj stojé reči pri Bolgarih. — Srbi so bojda hoteli s svojim kraljem, Milanom, storiti isto, kar so bili Bolgari s svojim Aleksandrom storili, toda kralj je prišel zaroti na sled in jo razpodil. Sedaj se vršé velike preiskave. — Rusi se, toliko je gotovo, pripravljajo na vojsko. Batum in druge kraje ob Črnem morju so že vtrdili. Tudi to, da vzamejo 75 milijonov rubljev na posodo, kaže na vojsko. — Turku se godi kakor gospodarju, ki umira pa še gleda, kako se delé sosedje z njegovim posestvom. — V Rumuniji so sedaj ljudje prijazniši do Avstrije ter uvidévajo, da ni bilo prav trgovinske zveze z njo pretrgati. Do novega leta bode nova pogodba z Avstrijo menda gotova. — Nemci dobé zopet večjo vojsko, čéjo jo kar za 41.000 mož vzvišati. No, to ne pomeni malo, saj že Nemčija le štrli samih bajonetov. Z Italijo pa se še povrhu dogovarja za sporazumljenje, ako nastane evropejska vojska. — Po Belgiji še so vedno nemiri delalcev in ni upanja mirú še kmalu. Godi pa se neki tudi jako hudo delalcem, izlasti po jamah, kjer kopljejo premog, ali od kod jim to stanje vzboljšati? Premog bojda le malo nese. — Anglija ima sedaj silo za Irci, Odkar je Gladstone padel, ni za Irce več upanja, da dobodo svoje pravice na mirnem potu, zato se pripravlja ljudstvo na upor in mu to človek res težko zameri, ako pozna krivice, ki jih ubogo ljudstvo trpi. — Francozi se čutijo — kakor da živé v samoti ali nihče jim ne zaupa in za to se za-nje tudi nihče ne izmeni. To lahko, kajti drugod še so monarhije, ona sama pa ima republikansko vlado. Le-ta je od dnes do jutra, kdo bi ji torej zaupal? — Italijanska vlada se baha, da je pripravljena na vse, kar utegne kje priti ter pravi, da ni minister, da stoji vse dobro za-njo bodi na suhem, bodi na morju. To bo se moralo pač še pokazati, doslej ni človek še videl laških ju-

nakov. Tudi v Masavi, ki leži ob rudečem morju, se nič ne godi Italijanom dobro. Vojaki jim hudo mrjó in častniki tožijo, da je tega krivo nezdravo obnebje. — Kitajska dežela je za Rusijo to, kar je bila za nas kedaj Turčija. Zoper njo pa misli tudi Rusija napraviti neko „vojaško granico.“ — V Novem Jorku so 7 anarhistov (delalcev) obsodili na smrt a pravi se, da bodo to kazen izpremenili v ječo za celo življenje.

Za poduk in kratek čas.

Lurška mati božja.

(Dalje.)

Hitro še nakupim nekoliko spominkov za rodbino, za prijatelje in znance; nekaj že moram domu prinesiti. Bi bil rad še več in boljših reči nakupil, pa kdo bi to toliki svet nosil. Kar sem pa večjega in lepšega kupil, sem dal rajši v Lourdesu na pošto, kakor bi sam to nosil. Tudi nekatere steklenice čudodelne lourdeske vode so prijazni očetje misijonarji poslali po pošti za meno.

Zvečer se romarji še enkrat zberejo pri dupljini — zadnjokrat.

Slovo je govoril g. dr. Zschokke. Rekel je: „Zdaj tedaj, preljubi v Gospodu! se je treba ločiti od tega svetišča. Ločitev je vselej žalostna in britka, a če se otrok mora ločiti od matere svoje, misleč, da je brž več ne bode videl svoje žive dni, je ločitev tem britkejša. Tudi mi se zdaj ločimo od nam priljubljenega svetišča brezmadežne Matere božje, in le redkim izmed nas bode sreča tako mila, da bi še tukaj kedaj enkrat gledal mili obraz Marijin.“

„Marija nič tako od nas ne želi, kakor naša srca. „Moj sin, moja hči, daruj mi svoje srce“. Darujmo tedaj Mariji verno srce, veliko-dušno srce, hvaležno srce, goreče srce, spokorno srce“.

„In zdaj, ljuba naša Gospa lourdeska! srečno; s težkim srcem se ločimo od tebe. S silo se vtrgamo od tvojega maternega srca. Toda to nas tolaži: mi zdaj hitimo na srce presveto tvojega božjega Sina — v Paray le Morial —, ki gori od ljubezni do človeka, in ki hoče vse na se potegniti. Če tudi zdaj odidemo, naše srce ostane tukaj pri Tebi, o čudodelna Mati božja!“

Vsi smo bili do solz ganjeni. Še enkrat pokleknemo na posvečenem kraju in z gorečimi svečami v rokah v srčnih zdihljajih pošiljamo blaženi Materi slednji pozdrav. Meni so besede zmajkale; okorni jezik ni vedel povedati, kar je srce čutilo. Pa Marija, ki pozna srce in je videla moje solze, me je gotovo razumela in je vedela, da kleči veliki siromak pred njo, ki je pomoči jako potreben.

Luč za lučjo vgasne in pozgubimo se po mestu, kjer vsak svojo culico pospravi in hajd proti domu!

Na kolodvoru je bil železni konj že zaprežen in je zaporedoma rezgetal, ker smo se mu prepočasi nalagali. Ko ura odbije ednajst, je pa potegnil in je sprva bolj počasi vozil, ko so se mu pa noge vtrle, je kar letel tje v noč z nami, in ne zahman, ker imamo dolgo pot, in mu je steza itak že dobro znana.

Na kolah je vse bolj tiho in otožno, dasiravno se peljamo proti domu. Poslonim se v kot, a spati ni moči, ker drug na drugem sedimo. V duhu še enkrat pregledam vesele dogodke zadnjih treh dni, ki smo jih v Lourdesu preživeli; spanec me le zdaj pa zdaj za nekoliko minut premaga.

18. avgusta.

Mlada juterna zarija je tudi nas zopet omladila in vzdramila. Zdaj še le spoznavam preblage gospode, ki so sedeli z menoj v istem oddelku. Bil sem sredi českih in poljskih duhovnikov. Meni nasproti so sedeli 83letni česki župnik, ne umirovljeni, ampak še delavni, ki bodo k leti, če Bog da, že biserno sv. mešo služili. Zdravi še so in živi, kakor riba v vodi inljubeznjivi, kakor otrok. In s tolikimi leti na ramah se podajo na božjo pot tujan v Lourdes: to je živo zaupanje! „V tebe, o Gospod, sem zaupal, in vekomaj ne bodem osramoten“. V mladosti so me imeli za redovnika, pravijo starček, ker sem zelo trezno živel; šel sem pa zmiraj rad kam, in za to tudi zdaj nisem smel doma ostati.

V Toulouse toliko izstopim, da si oči izperem, da nisem bil več tako pospan. Na desni in levi so Francozi že pridno na polji delali. Čudim se, da Francoz nima konjev pred plugom vstric zapreženih, ampak enega pred drugim; če orje s tremi, grejo tudi eden za drugim. Enkrat sem videl, da je bil pred tremi konji še osel vprežen; tak voditelj pa konjem ni bil prav, ker drug za drugim so z glavo močno odkimavali, rekši: Kam še bomo prišli, če bodo nas osli vodili.

Opoldne se v Narbonni nekoliko poživimo. Ker je danes doma na Avstrijskem god našega presvitlega cesarja, prime doktor Zschokke kupico in napije na dobro zdravje prevzvišenega vladarja. Zivio! — sem zaklical tudi jaz ter izpil kupico dobre francoske črnine na zdravje avstrijskega presvitlega cesarja.

Proti večeru smo zopet v mestu Cette. Peneče sredozemsko morje se pred nami razprostira, kakor veliki zeleni prst s srebrom pretkan. Ladije na jadra so se v daljavi zibale, kakor bi se ptice pastarinke kopale.

(Dalje prih.)

Smešnica 48. Nek gostilničar je trdil svojim pivcem, da ima pri vsaki ročnici piva

6 kr.“ „Kako je to mogoče?“ mu reče eden izmed njih, saj ročkica piva velja samo 6 kr.“ — „To je tako-le“, odgovori gostilničar: „En krajcar dobička mi da pivar, za en kr. je vsaka ročkica premajhna, za en kr. prilijem vode, za en krajcar prepričlo natakam, za en kr. ga spijem sam, ko se h gostu prisedem in za en kr. ga mi pa še skoro vsak v ročkici pusti — to stori ravno šest kr.“

Razne stvari.

(Visok dar.) Svitli cesar so gasilnemu društvu na Ljubnem dali iz svoje blagajnice 100 gld., da si nakupi potrebno gasilno orodje.

(Prošnja.) Liberalne novine imajo vest, da je „bauernverein“ imel nekje v Skrnicaх pri Planini nekako zborovanje. Ker pa nam o tem ni ničesar znano, prosimo ondašnje rodoljube, naj nam naznanijo, kaj da je bilo to bauernvereinsko zborovanje.

(Volitev.) V Sevnici ob Savi so imeli v soboto dne 27. novembra volitev za občinski zastop. V vseh treh razredih so sijajno zmagali narodni možje. Med njimi je seveda dosedanjí župan, g. Fr. Vršec. „Obče spoštovani“ g. dr. Ausserer ujel pa je samo 5 glasov.

(Požar.) Na Gornji Polskavi je uni petek zvečer hiša posestnika Jakoba Visočnika pogorela. Pravi se, da je tega zlobna roka kriva. Tudi cerkev in župnijska hiša ste bili v nevarnosti. Isto večer je nekdo užgal hišo M. Čučka, posestnika v Čretu pri Slivnici. Škoda je pri tem blizu 500 gld.

(Patrijotizem.) Trg sv. Lovrenc na Kor. železnici je v rokah nemškutarjev. Kaki da pa so ti patrijoti, vidi se iz tega, da niso na god svitlé cesarice še šolskim otrokom dali priložnosti, njih ljubezni do cesarske rodovine kje kako pokazati. Da jih pelje v cerkev k sv. meši, tega tamošnji g. šolski vodja ne more, saj ima za druge imenitniše reči vse roke polne dela.

(Nagla smrt.) V Pleskovcu, mali vesi v Medjimurju, so imeli ženitev. Vsi so bili dobre volje pri bogati mizi, kar se v hipu zgrudi oče ženinov na tla ter ostane pri priči mrtev. Sreča za mlada zakonca, da se je to že po poroki izgodilo.

(Nova železnica.) Železnica od Čakovca v hrv. Zagorje tje do Zagreba bode v kratkem gotova. Iz Čakovca do Varaždina so železnico in tudi most čez Dravo so dne 15. t. m. že preskušali ter se jim je preskušnja dobro obnesla.

(Pijančevanje.) C. kr. namestništvo v Gradcu je pri dež. odboru vprašalo, ali bi ne kazalo skleniti kake postave zoper pijančevanje. Le-ta pa misli, da še kaže čakati, pač pa da je dobro, ako se gosposkam naroči, naj pazijo na krčmarje, na njihove godbe in policijsko uro.

(Ugodna rešitev.) Vsled pritožbe slov. veleposestnikov v Mariborskem okraju je c. kr. upravna sodnija na Dunaju ovrгла odločbo političnih oblastnij v Mariboru in Gradcu. Po njej so imeli tudi hišni posestniki v Mariboru pravico voliti v okr. zastop z veleposestniki. To odslej odpade.

(„Obč. sadjerejsko društvo.“) To društvo, ki je doma pri sv. Juriju na juž. žel., ima v nedeljo dne 5. t. m. svoje zborovanje. V njem se voli novo predstojništvo in bode tudi nauk o sadjereji.

(Iz vojaštva.) V našem cesarstvu je 477 dosluženih generalov. Največ teh živi na Dunaju, namreč 192, potem pa v Gradcu, kjer jih prebiva 69.

(Nesreča.) Pri Sp. Dravberku je nek posestnik vznorel ter se zavil v slamo, potem pa sam sebe in svojo hišo užgal. Se vé, da je zgorel on in njegova hiša. Zapustil je mož ženo in par malih otrok.

(Duhovske spremembe.) Č. g. Jože Fleck, župnik v Jarenini postal je dekan iste dekanije. Č. g. Jože Kočevar, kaplan v Grižah predložen je za župnijo v Tribunjem. Č. g. Jože Šinko, postal je provisor v Svičini, zato pa je č. g. Jakob Zupanič prišel za kaplana k sv. Lovrencu v Slov. gor. in k sv. Vrbanu na njegovo mesto č. g. Vinko Kolar, doslej kaplan pri sv. Andreju v Leskovcu, č. g. Jože Sattler gre za kaplana k sv. Barbari v Halozah in od todi č. g. G. Kačičnik k Vel. nedelji. Kaplanija v Leskovcu pa ostane prazna.

✎ **Važno za slovensko učiteljstvo!** ✎

Popotnikov Koledar za slovenske učitelje 1887,

katerega izda „Popotnikovo“ uredništvo v Mariboru, je ravnokar dotiskan in se prične razpošiljati, kakor hitro pride iz knjigoveznice.

Obseg mu je: 1. Koledarij za 1887. leto. 2. Šolske tiskovine: a) Vsporednik učnih ur, b) Imenik. 3. Plače ljudskega učiteljstva po vsem Avstrijskem. 4. Šematizem ljudskih šol in učiteljev, učiteljišč itd. po vsem Slovenskem. 5. Prazen papir za bilješke in 6. Inserati.

Elegantno v platno vezan komad stane **1 gld. 20 kr.** (po pošti po 5 kr. več.)

Naroča se na „Popotnikov koledar“ najbolje po poštnih nakaznicah ali posredno v T. Kaltenbrunner-jevi knjigotržnici v Mariboru, gosposka ulica, ali neposredno pri založništvu: **Opravništvo „Popotnika“ v Mariboru, Reiserstrasse šte. 8.**

Natečaj!

Na trirazrednici v Šoštanjju se umešča definitivno ali provizorično podučiteljska služba z dohodki III. plačilnega razreda.

Prosilci naj svoje prošnje po postavnem potu do 25. decembra 1886 pri krajnem šolskem svetu v Šoštanjju vložijo.

Okrajni šolski svet v Šoštanjju,
dne 16. novembra 1886.

Predsednik: **Finetti.**

Pretožnim srcem daje podpisani na znanje, da je 28. t. m. ob 6. uri zjutraj v 67. letu svoje dobe nagloma umrl obče ljubljeni poštenjak, gospod

Rajmund Wolf,

bivši c. k. notar, kn. šk. grajsčinski oskrbnik in načelnik okrajnega zastopa, zadnja leta občinski svetovalec, častni tržan in zasebnik v Gornjemgradu. Bodi predragi in nepozabljivi pokojnik vsem znancem in prijateljem priporočan v molitev in blagi spomin.

Gornjigrad, dne 29. nov. 1886.

L. Potočnik, dekan.

Piccoli-eva esenca za želodec
katero pripravlja
G. PICCOLI, lekar v Ljubljani

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval bolezni v želodcu in trebuhu, bodenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemeroidje, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gl. 36 novc.

Pri večem številu dobi se primeren odpust.

Ta esenca postala je vsled svoje čudodelnosti vesoljno poznato domače zdravilo. Ni ga več na svetu zdravila boljšega za želodecve bolezni kakor je ravno ta esenca. Tisuče in tisuče bolnikov je po njej že okrevalo; da je to sredstvo res neprecenljive vrednosti potrjujejo najučenejši zdravniki in veliko preč. gosp. duhovnikov. Vsakdo, ki je le enkrat že rabil to zdravilno esenco. se je z velikim veseljem prepričal sam, da je ta esenca iz lekarne Piccolijeve pri „angelju“ edino najboljše zdravilo, kolikor se jih je izumilo in se jih priporoča.

Gospodu G. Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani.

Na zahtevanje potrjujem, da sem Vaš cvet za želodec, kojega deli so mi dobro znani, v veliko slučajih vspešno rabil, proti boleznim v želodcu in zlati žili.

Dr. Emil vitez pl. Stöckl.

c. k. vladni svetovalec in deželno-sanitetni poročevalec v Ljubljani. 7-30

1 stekl. 15 kr. Depôts v Mariboru lekar Bancalari, v Gradcu Eichler in Nedved, v Celju Kupferschmied, v Celovcu Thurnwald, v Beljaku Scholz, v Tarvisu Siegel.

— Pozor! —

3-3

G. Schmidl & Comp.

„pri škofu“

v Celji na oglu glavnega trga št. 38 „pri štepihu“,
priporočujeta svojo posebno veliko in lepo zalogo

zimskega blaga,

kakor:

vsakovrstne suknine, štofa, vatmola, spangoleta in druge volnate robe. Dalje imata v zalogi največjo izbirko velikih zimskih facaneteljev ali rut; najnovejše vzorke kretôna in tiskovine (druka); hlačevine in raznobarvnega barhenta; odeje, koce in različno drugo zimsko robo po najnižjih cenah, in sicer še cenejši, kakor poprej. Prave ameriške šivalne stroje, najboljše in močnejše „Singer“ in „Howe“ za krojače, črevljarje in šivilje po 30, 35 in 40 goldinarjev. Kdor dobro in cenó kupiti želi, blagovoli naj priti v našo prodajalnico.

G. Schmidl in drug v Celji.

Zaloga sukna; platna vsakdanjega rokotvornega in novjšnega blaga, ter pravih ameriških šivalnih strojev na oglu glavnega trga in poštnih ulic št. 38 v hiši gosp. Jožefa Kosta, fabrikanta žajfe, „pri štepihu“.

